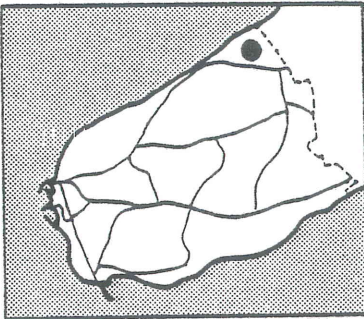

GRØN KILE I HALD

PLEJEPLAN

A. NUVÆRENDE FORHOLD

1) BELIGGENHED OG STATUS

Den grønne kile i Hald er i kommuneplanen udlagt til offentligt friareal, idet area-lerne skal friholdes for bebyggelse. Kilen danner rekreativ forbindelse fra Torup gennem det store sommerhusområde til den høje klint og badestranden ved Bavnehøj.

Plejeplanområdet er ca. 6 ha stort.

- Grønt område iflg. kommuneplan
- Sommerhusområde
- Landbrugsområde
- Planlagt hovedsti
- Plejeplanområde

 0 200 m

2) FREDNINGSFORHOLD

Med det mål at sikre offentligheden mulighed for at nyde den smukke udsigt fra Bavehøj over landet og havet samt til at søge ned til strandbredden er en del af området fredet ved følgende kendelser:

Fredningsnævnet for Frederiksborg amt 17/5 1919:

"På matr. nr. 7 b og 8 z Hald by, tilhørende Aktieselskabet Strandgaard Klit, men på hvilket murermester C. Thomsen har skødt, læst 31. januar 1917, lægges en vej ca. 100 alen fra skrænten gennem hele parcellen, hvilken vej fortsættes over Niels Peter Nielsens ejendom, matr. nr. 5 Hald by og Jens Pedersens ejendom matr. nr. 2 a Hald by. På et passende punkt af vejen, ca. 200 alen fra det østlige skel, hvor nedgangen til stranden er nogenlunde god, anbringes en 4 alen bred sti til skrænten og Naturfredningsforeningen for Thorup sogn drager omsorg for, at der om sommeren er anbragt en trappe fra skrænten til stranden, som ikke er til mispryd og som er forsvarlig til færdselsbrug. Den ommeldte vej og sti skal være til brug for almenheden til fri færdsel indtil det areal på Bavehøj, som efter nedenstående bliver at frede, altså også på Niels Peter Nielsens ejendom.

Af Bavehøj fredes et areal ca. 100 alen i dybden indtil den ovennævnte vej og med 50 alen i bredden af Niels Peter Nielsens ejendom og 50 alen af Jens Pedersens ejendom.

Som vederlag for disse ca. 10000 alen² udredes 1000 kr. med halvdelen til hver efter naturfredningslovens bestemmelser.

I medfør af naturfredningslovens § 21 bliver ved sognerådets foranstaltning som adgangsvej til stranden at oprette en sti fra vejen til udlodderne langs Hans Jørgen Hansens havegårde på matr. nr. 7 a tilhørende Hans Peter Hansen, og derefter i skellet mellem matr. nr. 7 a og matr. nr. 1 a, tilhørende Hans Jørgen Hansen til Jens Petersens udlod og derfra til skellet mellem matr. nr. 5 og 2 a, hvor den fortsættes til det fredede areal.

På stranden udfor samtlige de nævnte ejendomme matr. nr. 7 b og 8 z, 2 a samt 5 Hald skal almenheden have ret til at bade,

men således, at der er forbudt at bade uden badedragt, også solbade."

Stadfæstet af Overfredningsnævnet 18/9 1920 med følgende tilføjelse:

"Foreløbig bemærkes, at det ved Fredningsnævnets kendelse fredede areal ligger dels på matr. nr. 3 b Hald by, Torup sogn (ikke som i kendelsen angivet på matr. nr. 2 a) dels på matr. nr. 5 samme sted, at ejerne af de pågældende ejendomme, henholdsvis gårdejer Jens Pedersen og gård-ejer Niels Peter Nielsen, overfor Fredningsnævnet har erklæret sig enige i, at fredningen af det i kendelsen ommeldte areal skal bestå i, at det bevares i dets nuværende tilstand, hvoraf følger, at det ikke må bebygges eller beplantes, samt at gårdejer Jens Pedersen yderligere har erklæret sig enig i, at der tilkommer almenheden badningsret i det i kendelsen angivne omfang også på stranden ud for matr. nr. 3 b Hald."

Overfredningsnævnets beslutninger 13. og 14. maj 1969:

- "Det tilkendegaves, efter at man havde gennemgået fredningskendelsen, at ophævelse var udelukket uanset visse af kommunen uden forudgående tilladelse foretagne gravearbejder (motiveret i færdsels- og sikkerhedshensyn - trappen på den høje skrænt -). Det er i 1965 meddelt kommunen, at den burde have spurgt fredningsnævnet.
- Der er videre enighed om, at overtagelsen sker på det grundlag, at der ikke må finde parkering sted på det fredede, dog kan biler parkere i en række langs vejen udenfor hegnet mellem vejen og opholdsarealet. Der skal ikke være adgang til det fredede for knallerter, idet fredningen alene giver adgang for gående."

3) HISTORISK BAGGRUND

Den vestlige del af området omkring Klin-tevej har fra før udskiftningen op til begyndelsen af dette århundrede ligget som overdrevsarealer, mens den østlige del har været under omdrift op til 1960'erne, hvor de tidligere marker blev udstykket til sommerhusgrunde, og en tæt randplantning blev etableret i den smalle kile.

4) INDHOLD

Området vest for Krusemyntestien ligger som åbne arealer med kraftig græs-/urtevegetation. Spredt på arealerne vokser bjergfyr, birk, havtorn og rugosa-rose. På markdiger vokser partier af brændenælde, hylde, brombær og korbær. Arealerne afgrænses mod sommerhusgrundene af levende hegn bestående af roser eller fyr. På det gamle markdige mod Kirkebondegård vokser et levende hegn af gamle pyramidepopler, birk, navr, fuglekirsebær, stilkeg og elm.

Arealerne på selve Bavnehøj er dækket af et slidt græs-/urtetæppe. Toppen af bakken er blevet bortgravet i en kile for at lette nedgangen til stranden ad den etablerede trappe. Strandgæster kan parkere i et græsklædt bælte langs Klintevejs vestside.

Gennem området løber trætte stier med jord-/sandbund. Den gående trafik på Bavnehøj har forårsaget nedslidning af en rende i bunden.

I den smalle kile øst for Krusemyntestien er for ca. 20 år siden etableret en randplantning, der i dag danner en tæt skærm omkring den øst-/vestgående sti. Den naturprægede, etagerede plantning består af eg, lærk, fyr, bøg og selvsået birk som 4-8 m høje overstandere i en bund af tjørn, liguster, vildroser, syren, hylde og brombærkrat omkring stien. Træerne står meget tæt og begynder at trykke hinanden og buskene, der er risede på grund af lysmangel.

Arealet omkring Bavnehøjgård ligger med vedvarende græs. På den kommunalt ejede del er etableret cirkelformede plantninger af hhv. lærk, fyr, birk og syren, hvoraf sidstnævnte art har svært ved at klare sig i græs-bunden, mens de øvrige danner tætte grupper.

5) FUNKTION

Den grønne kile anvendes meget af sommerhusbeboerne som direkte stiforbindelse til stranden. Foruden gående benytter cyklister og ryttere kilen. Åbne grønninger og mindre lysninger i randplantningen anvendes til leg, hulebygning, boldspil og ophold. Kilen virker desuden strukturerende i det tætte sommerhusområde.

Fra selve Bavnehøj er der udsigt til det meste af kommunen.

6) VÆKSTBETINGELSER

Jordbunden består af smeltevandssand.

Den næringsfattige jordbund og de havnære arealers vind- og saltudsatte beliggenhed favoriserer overdrevsvegetationen, idet selvsåede buske og træer kun meget langsomt vinder indpas og holdes nede af vinden.

Rammeplantningen længere inde i kilen har bedre vækstvilkår på den tidligere agerjord, afskærmet af de mange nåletræshegn på sommerhusgrundene.

7) HIDTIDIG DRIFT OG PLEJE

Græsarealer og stier slås 1-2 gange årligt. Randplantningen er ikke blevet plejet siden de første års renholdelse. Dog er udtynding af plantningen blevet påbegyndt i vinteren 83/84.

8) VURDERING

Bevoksningstyperne i den grønne kile i form af åbne græsarealer i forbindelse med udkigspunkt og større udposninger, i kontrast til den tætte randplantning i kilens smalle del, forstærker kilens rekreative og strukturerende værdi og bør bevares.

Af hensyn til udsigten fra Bavnehøj mod Torup kirke og den sydvestlige del af Halsnæs er det vigtigt, at bevoksningen mod syd og øst holdes lav.

Et plankeværk mod den yderste sommerhusgrund syd for Bavnehøj stjæler den smukke udsigt til kystlinien mod Spodsbjerg.

Randplantningen trænger kraftigt til en udtynding, således at der skaffes lys til de bevarede træers nedre grene og til buske og urter i bunden. Herved vil det være muligt at bevare smukke, fuldkronede træer og en tæt skærm mod sommerhusgrundene. For at bevare en frodig underskov bør skyggetræer såsom bøg og østrigsk fyr udtyndes kraftigt, idet egen favoriseres som overstander. Ammetræerne birk og læk, der begynder at presse de blivende træer, bør efterhånden udtyndes kraftigt.

B. FREMTIDIGE FORHOLD

1) MÅLSÆTNING FOR UDTRYK OG ANVENDELSE

- Arealerne i kilens vestlige del omkring Klintevej bevares som åbne overdrevarsarealer. Træagtig bevoksning i randen holdes lav af hensyn til udsigten. Der forsøges indgået aftale med ejer af matr. nr. 5 c om at reducere højden af de yderste fag af plankeværket mod klinten.
- De gamle markhegn omkring gårdene bevares og forynges efterhånden.
- Randplantningen bevares som en tæt skærm gennem kilens smalle del, idet der dog skabes mere luft om stien. Mindre lysninger åbenholdes omkring stiforløbet.

Vest for Kirkebondevej:

Randplantningen udvikles til en etageret bevoksning med fuldkronede ege og enkelte lærke- og birketræer samt østrigsk fyr og evt. selvsåede lystræer som overstandere over en lys underskov af tjørn, liguster, rose og syren.

Øst for Kirkebondevej:

Denne del af kilen udvikles til en randplantning af etageret lystræbevoksning, brudt af bæltter af fyrretræer, der giver variation langs stien. Den nuværende løvtræbestand af bøg, birk og lærk udvikles ved gradvis rydning og indplantning til en bestand af eg, birk og lærk med underskov af blomstrende buske.

- Græsmarken omkring Bavnehøjgård åbenholdes som ét samlet rum med grupper af løv- og nåletræer, der giver variation og legemuligheder.
- Stibånd på ca. 4 m bredde åbenholdes ned gennem kilen for træer og krat med en bund af græs og urter.

For at give variation langs stiforløbet bevares stedvis buske og træer, der indsnævrer, forskyder eller deler stierne.

- Ved Bavnehøj opfyldes nedslidte områder omkring stien.

BILAG 1

FLORALISTE

Palle Gravesen: Oversigt over botaniske lokaliteter, 1. Sjælland, Fredningsstyrelsen 1979.

45b/55 Kysten mellem Kikhavn og Liseleje

Langs kysten findes tæt sommerhusbebyggelse. Nærmere oplysninger om kyststrækningen er ønskelige.

Ved Hald er 1951 fundet en lille bestand af røllike-gyvelkvæler (eneste danske fund).

Kilder: 344, 550, 872, 1131, 1138, 1211, 1250, 1421.

Egen registrering aug. 83:

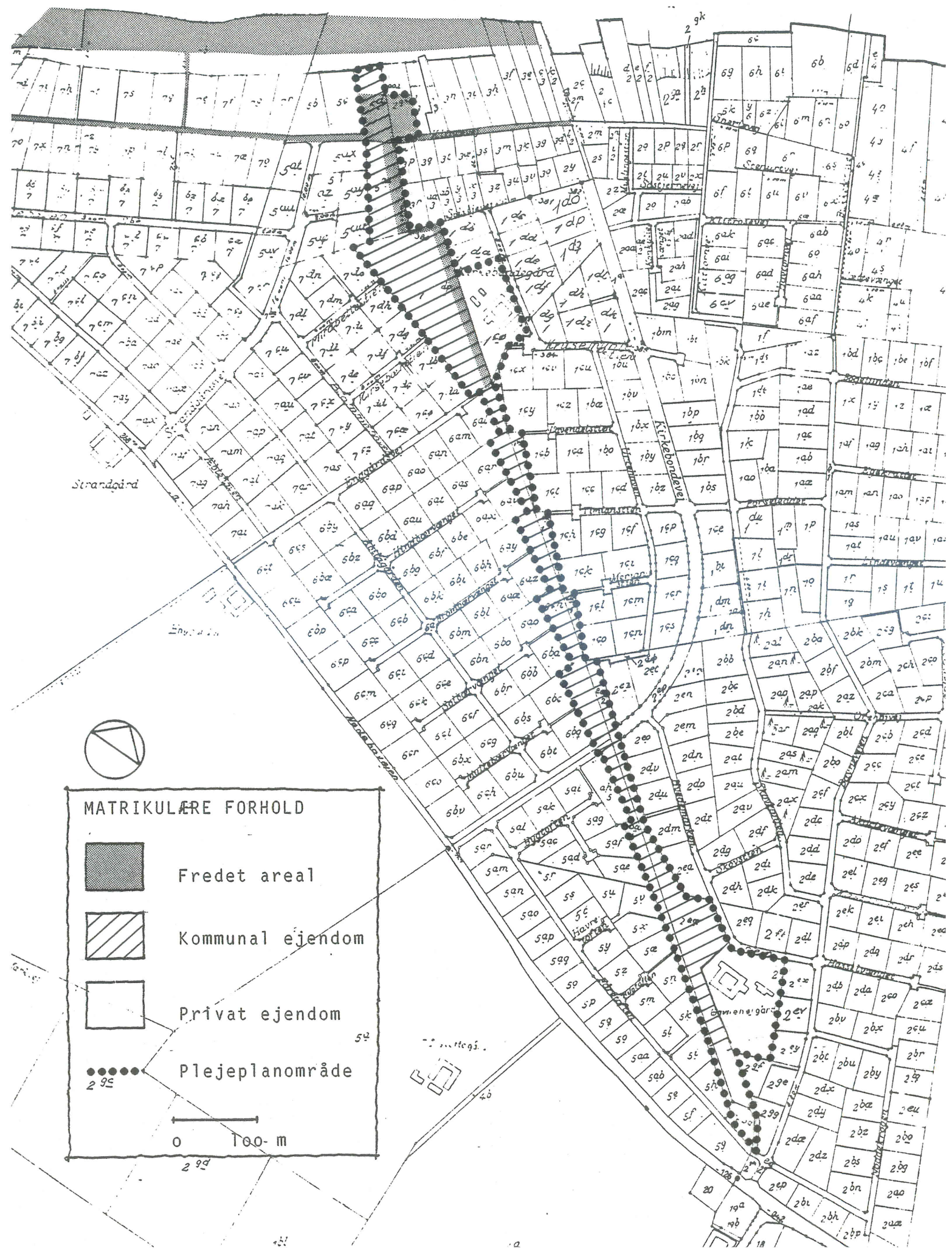
På tørengsarealer øst for Klintevej:
Hundegræs, fløjlsgræs, røllike, alm. syre, lancet-vejbred, agertidsel, gråbynke, gul snerre, gulerod, torskemund, hvid- og rødkløver, engbrandbæger, mælkebøtte, segl-sneglebælg, brændenælde, hyld, brombær, korbær, bjergfyr, rugosa-rose, havtorn.

På selve Bavnehøj:
Lucerne, lancet-vejbred, røllike, gråbynke, segl-sneglebælg, knopurt, krageklo, gulerod, dunet høgeskæg, draphavre, kvik, sandstor, knoldrottehale, korbær, rugosa-rose, havtorn.

OMRÅDE NR.	OMRÅDEBESKRIVELSE	RADIKAL INDGREB	VEDVARENDE PLEJE	BEMÆRKNINGER
A	Tørensarealer med kraftig græs/urtevegetation, nedslidt til mineraljorden på meget befærdede steder. Partier med krat af rugosa-rose og korbær. Mod rand grupper af hegn af fyr, rose og havtorn. Intentioner for pleje: Arealernes overdrevspræg bevares. Kun grupper og hegn af træer og buske i randen bevares. De holdes lave af hensyn til udsigten.	Træer og krat ryddes på nær grupper og hegn i randen. Disse topklippes evt. Døde træer og buske ryddes. Nedslidte partier opfyldes med grus og dækkes med græstørv. Trappen repareres.	Græsarealerne slås 1 x årligt med opsamling af afslået materiale. Træer og buske i randen topklippes evt. Levende hegn fornyes efterhånden.	Der forsøges indgået aftale om at reducere højden på plankeværket mod matr. nr. 5 c.

OMRÅDE NR.	OMRÅDEBESKRIVELSE	RADIKALINDGREB	VEDVARENDE PLEJE	BEMÆRKNINGER
B	Tæt etageret randplantning af eg, lærk, bøg, birk og fyr som overstandere over tjørn, liguster, syren, hylde, rose og brombær. Intentioner for pleje: Randplantningen bevares som tæt skærm af lystreer mod sommerhusgrunde. Mindre lysninger åbenholdes omkring sti. Vest for Kirkebondevej: Bevoksning af fuldkronede ege og enkelte lærke- og birketreer samt østrigsk fyr og evt. selvsåede lystreer i bund af blomstrende buske.	Stærk udtynding af overstandere af hensyn til kroneudvikling. Eg bevares. Alle bøge og størstedelen af bjergfyr ryddes, undtagen hvor de er vigtige for afskærmning/stiforløb og variation. Lærk og birk udtyndes, hvor de presser egene eller hinanden. Underskoven tyndes, hvor de enkelte buske trykker hinanden. Buske ryddes i lysninger og på stibånd.	Gennemgang af plantningen hvert 3.-4. år og udtynding/rydning efter samme principper. Kraftige selvsåede lystreer hjælpes op.	
	Øst for Kirkebondevej: Udvikling af etageret løvtræbevoksning med eg som karaktertræ, brudt af bæltter af fyr.	Udtynding af birk og fyr af hensyn til kroneudvikling. Rydning af en del bøge og indplantning af stilk- og vintereg. Buske ryddes i lysninger og på stien.	Efterhånden ryddes alle eksemplarer af bøg til fordel for de opvoksende ege. Fortsat udtynding af træer og buske ved gennemgang hvert 3.-4. år. Ophjælpning af selvsåede lystreer og hucke	

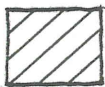
OMRÅDE NR.	OMRÅDEBESKRIVELSE	RADIKALINDGREB	VEDVARENDE PLEJE	BEMÆRKNINGER
C	Tørensarealer med kraftig græs/urtevegetation. Cirkelformede plantninger af hhv. lærk, birk, fyr og syren. Intentioner for pleje: Arealerne holdes åbne som ét samlet rum med grupper af løv- og fyrretræer.	Trægrupperne af birk og lærk udtyndes for kroneudvikling, således at kun ca. 5 eksemplarer bevares i hver gruppe. Syrenerne ryddes. I fyrregruppen fjernes kun døde træer og grene.	Om nødvendigt udtyndes trægrupperne yderligere. Græsarealerne slås 1 x årligt med opsamling af materialet.	
STIER	Smalle trådte stier igennem randplantning og græsarealer.	Nedslidte strækninger opfyldes med grus. Stierne gennem randplantningen slås generelt i 4 m bredder.	Stierne opfyldes løbende og slås 2 x årligt i 4 m bredde.	

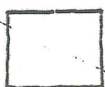
MATRIKULÆRE FORHOLD

Fredet areal

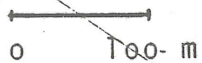
Kommunal ejendom

Privat ejendom

Plejeplanområde

0 100-m